

probantur: quia non dilatantur nisi in delectatione et non contrahuntur nisi in tristitia cum delectatio sit motus mutationis delectabilis et contritio sit motus fugitabilis oportet igitur desiderium esse in talibus: desiderium autem est appetitus sensibilis.

¶ Sed queritur quomodo fantasia erit in talibus quia sine hac non perficitur motus delectationis superius et talibus non videtur esse: quia sicut diximus in ante habitis fantasia accipit rem non presente ea in sensu et talis imaginatio non perficitur in talibus: quibus de videtur cum nihil nisi ad presens moveantur.

¶ Dicitur autem ad hoc quod talia non habent motum diffinitum et videri diffinitum qui est ad locum determinatum per fantasiam et appetitum vel appetibile determinatum et ideo etiam habet fantasiam determinatam. Cuius causa est quia sicut superius habitum est sensus communis formalis est et secundum locum distinctus sensibilibus propriis et respectu sensus communis formalis est imaginatio et fantasia et sic se per superior formalis est respectu inferioris et sicut ille visus distinctus in animalibus perfectis et perfectam figuram capias habentibus. Vbi autem perfecta figura non est nec sensus proprius perfectus in se nec superior vis bene distincta est ab inferiori sed organa sibi invicem sunt mixta fantasia et sensus communis et sensus proprius hoc precipue in animalibus imperfectis que non habent aliquem sensum formalem sed materialiter habent qui sunt sensus tactus et gustus secundum quod est tactus quidam et quod organa mixta sunt eo quod talia animalia neque cerebrum neque caput habent sed aliquid loco cerebri et aliquid loco capitis ideo fantasia habent mixtum cum sensu communi et sensum communem commixtum cum sensu proprio cuius signum est quod fantasia in talibus non movet nisi motu sensus qui est ex presentia rei et hec mixtio adducit confusam et permixtam et indeterminatam fantasiam apprehensionem et hoc causat indistinctum et confusum motum. Sic igitur videtur quod omnibus sensibilibus mest fantasia: sed fantasia aliquando ordinabilis est a ratione deliberationis fantasiam et appetitum in solis est ratio naturalis. Cum enim sic proceditur ad motum quod prius deliberatur vbi hic prius vbi aliud agendum sit: hoc iam intentionis est ordinatio fantasiam et appetitum mensuratum que ratio est et cuius medietas est appetitus actus a motu dicitur eo quod anima ipsa vno quodam modo est potentia eius vbi nota mensuratur et numerate fantasiam

appetendo ea ad invicem eo quod ipsa unitate melius quia est melius apud ipsam et magis amatum quod potest efficere eligendo ex pluribus fantasiam: et cum sensus et preamati dicitur opinio: et ideo opinio acceptio eius est quod pluribus rationibus a his proceditur et causa huius est quia opinio non habet unam fantasiam sed potius e contrario fantasia habet unam opinionem a ratione elicitam: fantasia enim non habet opinionem ex silogismo sed potius opinio ex silogismo habet fantasiam quoniam opinio de universali est agendo et fantasia est de particulariter agendo. Silogismus habet particularare sub vbi et non commisso vni universale sub particulari et ideo sub diffinito silogismo habet opinio fantasiam et non contrario et ideo al appetitus sit particulari homini et tunc et hic non universaliiter habet appetitum opinionem sed universaliiter habet fantasiam ideo in quibus dicitur: eorum est in illis secundum ordinem moventur ratio et opinio fantasiam et ordinant appetitum: tamen aliquando vniatur opinio ab appetitu et fantasia et tunc de libentium movetur a fantasia et appetitu eo quod vmbriatur vel obumbratur ex contrarietate appetitus et fantasie sicut in continentibus accidit. Aliquando autem sic proceditur quia fantasia movetur a deliberativa ratione et opinione: hec habent se sicut sit in speciem electi. Dicit enim in speciem inferiori movetur a motore proprie sicut secundum motum diuinum et tamen inferior habet motum proprium qui est a suo motore proprio ita se habet ad invicem in fantasiam et appetitum: aliquando enim hec oia moventur motu intentionis sicut appetit in actibus continentis et abstinentis aliquando autem non sequuntur fantasia sic et appetitus intentionem sed moventur per se sicut appetit in actibus continentis et secundum nature ordinem motus superioris motus semper est particularis et quando motus egreditur ab illo tunc semper operi ordinati sunt.

Quando autem vniatur inferior tunc egreditur opinio prius eo quod inferior superior non habet ex silogismo sed sophistica procedat ex bono de tunc tamen sic bonum per se et sententia. Movet autem iste superior tunc in tres vias: quoniam primo dicitur vbi dicitur motus saltem ad omne tale facit dicitur et postea sub ipso simili mensuratur fantasiam particulari et tunc non quidem conditio dicitur: sed conditio sua est ipsa ad opus per appetitum: et de hoc in ethicas declarandum. Similiter enim appetitus in continentis non habet conclusionem nisi operum ad opus sit igitur iste motus sit vniatur dicitur est. In tali autem motu stabile vbi non

Quomodo fantasia erit in talibus

Moti boni diffinita qui est determinati per fantasiam

Organis sibi invicem sunt permixta

Omnibus sensibilibus mest fantasia

Mens que ratio est a mensurando dicitur

sen et pic amati bo ar opinio

se dilacti silogismo li opinio fantasiam

specie inferiori movetur a motore

qu inferior vniatur egreditur opinio puerum

appetit intentionis motus sit operum ad opus

